

REFERAT Socialdirektørforum d. 19-09-2025

Mødedato Fredag d. 19. september 2025 kl. 09:00

Mødested Virtuelt

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af kommissorium for arbejdsgruppen for strategi for botilbud, herunder godkendelse af	3
Drøftelse om behovet for en fremtidig analyse.....	4
Rapport til Social- og Boligstyrelsen vedr. voksne med synsnedsættelse.....	5
Drøftelse af de fælleskommunale principper.....	7
Status på indsatser i Rammeaftalen.....	8
Drøftelse af proces for Rammeaftale 27/28.....	9
Sag fra Middelfart vedr. punkt 4 i styringsaftalen.....	11
Social- og Boligstyrelsens behandling af CU vedr. udviklingshæmmede med dom.....	12
Drøftelse vedrørende proces for revidering af samarbejdsaftale for borgere med psykisk lidelse og s	13
Afdækning af behov for udvidelse af pladser.....	15
Årsrapport 2024 for Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark og Det krimin	16
Orientering om repræsentanter til workshop om tilbudsportalen.....	17
Orientering om projekt: Tidlig opsporing starter, når vi samarbejder om sundhed.....	18

Punkt 1: Godkendelse af kommissorium for arbejdsgruppen for strategi for botilbud, herunder godkendelse af afholdelse af workshop i efterår 2025

Baggrund

Socialdirektørforum har tidligere besluttet at igangsætte et strategisk arbejde med fokus på de offentlige botilbud i regionen. Arbejdet skal bidrage til en fælles strategisk retning for, hvordan offentlige botilbud også fremadrettet kan spille en central rolle i løsningen af opgaver for borgere med komplekse behov. Arbejdet i arbejdsgruppen afgrænses til overordnede strategiske spørgsmål og vil ikke omfatte takstberegning, økonomistyring eller konkrete anlægsbeslutninger. Der foreligger nu et udkast til kommissorium for arbejdet, som skal godkendes af Socialdirektørforum. Strategisk arbejdsgruppe, som skal lave skrivearbejdet og workshoppen, har udtrykt en bekymring om tidsplanen, og indstillingen er således blevet justeret efter møde i Forretningsudvalget d. 5. september.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

1. Godkender vedlagte kommissorium for arbejdsgruppen for strategi for botilbud med forudsætningen om at tidsplanen bliver justeret i dialogen med Strategisk arbejdsgruppe
2. Bakker op om gennemførelsen af en bredt involverende workshop som afsæt for arbejdet

Proces

For at sikre en bred og fagligt funderet strategi lægges der op til en proces i to faser:

1. Workshop: Der afholdes en workshop med deltagelse af relevante aktører: myndighedsrepræsentanter, ledere fra botilbud, pårørenderepræsentanter m.fl. Formålet er at samle inspiration, viden og behov, som Strategisk arbejdsgruppe kan bringe videre i det egentlige skrivearbejde.
2. Strategisk skrivearbejde: Strategisk arbejdsgruppe udarbejder et egentligt strategidokument på baggrund af input fra workshoppen. Der lægges op til, at strategien forelægges Socialdirektørforum hurtigst muligt i 2026.

Bilag

- Udkast til kommissorium

Beslutning

Der blev drøftet indholdet af kommissoriet, tidsplanen samt afholdelsen af en kommende workshop. Indholdet vurderes som relevant, spændende og nødvendigt. Socialdirektørforum godkender kommissoriet, og bakker ligeledes op om gennemførelsen af kommende workshop. Det godkendes ligeledes at Strategisk arbejdsgruppe reviderer tidsplanen efter behov, men der lægges ligeledes vægt på at de gerne ser projektet igangsat snarest muligt.

Bilag

NYT Udkast kommissorium.docx

Punkt 2: Drøftelse om behovet for en fremtidig analyse

Baggrund

Ved seneste møde i Socialdirektørforum den 27. juni blev det kort drøftet, om der kunne være værdi i at igangsætte en fælles analyse af det specialiserede voksenområde på baggrund af Esbjerg Kommunes supplerende Komponent-analyse. Arne Nikolajsen, direktør i Esbjerg Kommune, starter drøftelsen i Socialdirektørforum med at sætte et par ord på Esbjergs analyse.

Indstilling

Det indstilles at Socialdirektørforum:

- drøfter, hvorvidt der er behov for/ønske om en fælles analyse eller på anden måde at arbejde videre med analyser af det specialiserede voksenområde

Sagsfremstilling

Esbjerg Kommune har fået udarbejdet en analyse af det specialiserede voksenområde i samarbejde med Komponent. Analysen afdækker bl.a. udgiftspres, udfordringsbilleder og peger på konkrete anbefalinger, som kan bidrage til at bremse udgiftsudviklingen. Rapporten indeholder en økonomisk benchmark-analyse, og resulterer i en række anbefalinger fordelt på fem temaer: systemhåndkraft, myndighedssagsbehandling, tilbud, tværgående samarbejde samt styring.

På baggrund af Esbjerg-analysen kan Socialdirektørforum drøfte, om der er interesse i at:

1. Iværksætte en fælles analyse for alle kommuner, gennemført af f.eks. Komponent.

Fordel: fælles grundlag, sammenlignelighed og eventuel styrket fælles strategi.

Ulempe: større investering og ressourceforbrug.

2. Lade hver kommune tage inspiration fra Esbjerg-rapporten og selv vurdere behovet for lokale analyser.

Fordel: fleksibilitet og mulighed for at tilpasse til lokale forhold.

Ulempe: mindre fælles sammenhængskraft og koordinering.

3. En kombination, hvor Socialdirektørforum evt. bestiller en mindre fælles analyse, som den enkelte kommune kan bygge videre på lokalt.

Det er en forudsætning, at omkostningerne afdækkes nærmere, men sekretariatet har et økonomisk overskud, hvoraf en del af overskuddet kan anvendes til at finansiere en fælles analyse.

Bilag

- Esbjerg Kommunes "Indledende analyse af det specialiserede voksenområde"

Beslutning

Der blev præsenteret erfaringer fra Esbjergs analyse med fokus på udfordringsbilledet og håndteringen heraf. Det blev understreget, at der ikke findes hurtige løsninger, men at udfordringer bør opdeles i mere overskuelige dele. Kommunen har et højere udgiftsniveau end sammenlignelige kommuner, og der er igangsat yderligere undersøgelser med fokus på specifikke borgergrupper. En systematisk revisitation har tidligere vist sig at give økonomiske besparelser, blandt andet på ældreområdet.

Det blev fremført, at interne analyser i kommunerne vurderes mere nyttige end fælles analyser på tværs, hvilket der var bred enighed om. Der blev peget på behovet for at følge op på tidligere analyser og eventuelt supplere med inspirationslister fra andre kommuner. Derudover blev det fremhævet, at politisk involvering og forankring er afgørende.

Det blev ligeledes besluttet at Mogens Bak Hansen og Siggie W. Christoffersen udarbejder 5 skarpe spørgsmål, som der kan arbejdes videre med i en fremtidig drøftelse, og som vil kunne danne grundlag for en fælles analyse, af de allerede eksisterende data.

Bilag

Komponent - Esbjerg specialiseret voksensocial analyse 14 januar 2025.pdf

Punkt 3: Rapport til Social- og Boligstyrelsen vedr. voksne med synsnedsettelse

Baggrund

Det Fælleskommunale Socialsekretariat i Region Syddanmark har udarbejdet en rapport som svar på en henvendelse fra NATKO (National Koordination) /Social- og Boligstyrelsen vedrørende voksensynsområdet. Formålet var at give en status på organisering, tilgængelighed og de højt specialiserede tilbud i regionen. Henvendelsen omhandlede ligeledes en bekymring om kommunale hjemtagelser, der dog ikke blev efterspurgt som en del af rapporten.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- tager rapporten fra kommunerne til orientering

Sagsfremstilling

Hovedpunkter fra kommunernes rapport

- Organisering:
 - Området varetages primært af kommunale kommunikationscentre samt ét regionalt center (CKV i Odense).
 - Kun én kommune (Svendborg, i samarbejde med Ærø) har hjemtaget området siden sidste kortlægning i 2022.
 - Begge kommuner beskriver positive erfaringer med hjemtagning, bl.a. korte ventetider, bedre koordination og høj faglig kvalitet.
- Tilgængelighed:
 - Der er fortsat en bred geografisk dækning gennem kommunikationscentre og samarbejdsaftaler.
 - Tilbuddene understøttes af udekørende konsulenter, digitale løsninger og mulighed for tilkøb af specialiserede ydelser fra CKV Odense.
 - Der opleves ikke ventetidsproblemer i kommunerne.

Samlet vurdering

- Voksensynsområdet er fortsat veldækket med høj faglig kvalitet og tilgængelighed i hele regionen.
- Kommunale hjemtagelser vurderes ikke at være bekymrende, da de understøtter en lokalt forankret indsats, der opleves som en gevinst for borgerne.
- Der er et solidt tværkommunalt og tværsektorielt samarbejde, som sikrer viden, kvalitet og helhedsorienterede borgerforløb.

Rapporten er d. 5. september 2025 fremsendt til Social- og Boligstyrelsen som svar på NATKO's henvendelse.

Region Syddanmark svar til NATKO/SBST

Region Syddanmark er ligeledes blevet efterspurgt at forholde sig til problemstillingen vedr. kommunale hjemtagelser og har udarbejdet en rapport til Social- og Boligstyrelsen (se bilag 2). Som det kan læses i bilaget, er der ikke en overensstemmelse mellem regional og kommunal side, da regionen har en bekymring om at opretholde en tilstrækkelig volumen hos CKV i Odense (regionens specialiserede tilbud).

Bilag

1. Kommunernes besvarelse til NATKO
2. Regionens besvarelse til NATKO

Beslutning

Der blev præsenteret en regional analyse, som adskiller sig fra kommunernes perspektiv. Christian Schacht-Magnussen udtrykte bekymring for om CKV Odense ville kunne fastholde det antal ansatte, som Social- og boligstyrelsen vurderede de skulle have, som følge af potentielle kommunale hjemtagelser. Det blev påpeget, at kommunerne typisk hjemtager de mindre komplekse opgaver, mens regionen fortsat varetager de specialiserede. Dette skaber udfordringer i forhold til at fastholde tilstrækkelig specialisering, særligt ved yderligere hjemtagelser.

Der var enighed om, at kommunerne fortsat er afhængige af CKV, og at opgaver ikke kan varetages fuldt ud lokalt. Der blev drøftet behovet for klarere afgrænsning af, hvilke opgaver CKV skal løse, og hvilke der kan håndteres kommunalt.

Samtidig blev det understreget, at kommunerne bør orientere, hvis de overvejer hjemtagning, for at sikre bedre koordinering.

Bilag

Besvarelse til NATKO vedr. voksensyn.pdf

Notat med svar om voksensynsrådgivning september 2025.pdf

Punkt 4: Drøftelse af de fælleskommunale principper

Baggrund

På seneste møde holdt Lisbeth Broberg og Morten Bøgelund Andersen fra rammeaftalesekretariatet i region Sjælland et oplæg om de fælleskommunale principper samt processen for implementering. I drøftelsen blev det fra Sjællands side understreget, at man ønsker, at alle kommuner – også kommuner uden for Sjælland – inddrages i aftalen om principperne. Socialdirektørforum besluttede, at Syddanmark på et tidspunkt skal vende tilbage med en tilbagemelding, udover at arbejdet med principperne forankres i arbejdsgruppen for fælles retningslinjer for samarbejdet mellem kommunerne i region Syddanmark og private aktører på det specialiserede socialområde.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- drøfter en eventuel tilbagemelding til rammeaftalesekretariatet i region Sjælland, hvorvidt kommuner i Syddanmark ønsker en mere aktiv rolle i arbejdet om de fælleskommunale principper

Sagsfremstilling

Om de fælleskommunale principper:

De fælleskommunale principper handler grundlæggende om at styrke samarbejdet mellem kommunerne, skabe gennemsigtighed og sikre bedre styring af økonomi og kvalitet på det specialiserede socialområde. Principperne samler sig om tre hovedtemaer:

1. Fælles om kontrakter og takster – fælles rammer og standarder, der skal modvirke uforudsigelige prisstigninger.
2. Fælles om kvalitet – en mere ensartet tilgang til kvalitet og prioritering af offentlige tilbud før private.
3. Fælles om døgn- og botilbud – tættere koordinering ved etablering, lukning og anvendelse af tilbud.

Sagens indhold:

Socialdirektørforum kan med fordel drøfte, hvordan man ønsker at forholde sig til region Sjællands henvendelse om inddragelse af alle kommuner i de fælleskommunale principper. På nuværende tidspunkt er der ikke truffet beslutning om, hvilken tilbagemelding der skal gives, eller hvornår den skal gives.

Drøftelsen kan med fordel indeholde:

- Om Socialdirektørforum ser en værdi i, at Syddanmark på sigt indgår i en fælleskommunal ramme på linje med Sjælland.
- Hvilke elementer af principperne, der vurderes mest relevante i en syddansk sammenhæng.
- Om der er forhold, som bør afklares nærmere, inden en tilbagemelding kan gives (fx økonomiske, styringsmæssige eller organisatoriske).
- Hvordan arbejdsgruppen for fælles retningslinjer for samarbejdet mellem kommunerne i region Syddanmark og private aktører på det specialiserede socialområde bedst kan inddrages i en kommende tilbagemelding.

Bilag:

- De tre fælleskommunale principper

Beslutning

Arbejdet med de fælleskommunale principper understøttes både af arbejdsgrupper og KL, som arbejder på at udvikle en fælles værktøjskasse. Det blev fremhævet, at der ikke er behov for at udvikle nye løsninger lokalt, udover den allerede igangsatte arbejdsgruppe, men at fokus bør være på fælles strategi fremfor detaljer i enkelte principper. Arbejdet med principperne fortsætter via arbejdsgrupper, og sekretariatet bidrager til det nationale samarbejde.

Bilag

De tre fælleskommunale principper

Punkt 5: Status på indsatser i Rammeaftalen

Baggrund

Formålet med denne sag er at give Socialdirektørforum en samlet status på de tværgående indsatser under Rammeaftalen 2025-2026. Sagsfremstillingen understøtter drøftelsen af fremadrettede prioriteter og organiseres efter de overordnede indsatsområder.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- Tager status til efterretning

Sagsfremstilling

Med Rammeaftalen 2025-2026 videreføres og styrkes det strategiske fokus på at udvikle sammenhængende, kvalificerede og bæredygtige løsninger på det specialiserede socialområde. Indsatserne i den aktuelle aftale er organiseret i tværgående arbejdsgrupper. Seneste status for arbejdet under Rammeaftalen er således:

1. Borgeroplevet kvalitet: Arbejdet varetages af Mogens Bak Hansen og Siggie W. Kristoffersen og sker i samarbejde med det etablerede dialogforum med deltagelse af kommuner og handicaporganisationer. Mogens og Siggie skal deltage til møde i dialogforummet d. 2. september, hvor der ligeledes skal drøftes afholdelse af en ny temadag. Fokus er på at fremme tillid, tryghed og samarbejde mellem borgere, kommuner og civilsamfundsaktører.
2. Kvalificerede medarbejdere og faglig ledelse: Ingen opdateringer herunder.
3. Botilbudskapacitet og økonomisk styring: Arbejdsgruppen for strategi for botilbud har kommissorie til godkendelse under punkt 1. Arbejdet skal bidrage til en fælles strategisk retning for, hvordan de offentlige botilbud også fremadrettet kan spille en central rolle i løsningen af opgaver for borgere med komplekse behov. Arbejdet udledes til en workshop, der skal afholdes senere i 2025. Det videre arbejde med workshopen udarbejdes i regi af Strategisk arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen for fælles retningslinjer for samarbejdet mellem kommunerne i Region Syddanmark og private aktører på det specialiserede socialområde fik deres kommissorium godkendt ved seneste møde i Socialdirektørforum d. 27. juni 2025. Retningslinjerne skal bidrage til en fælles styring/sagsbehandling blandt kommunerne i Region Syddanmark på det specialiserede socialområde og samtidig sikre en mere fælles tilgang til samarbejdet med private aktører på området.
4. Fælles implementering af nationale tiltag: Nationale initiativer håndteres løbende, når de foreligger.
5. Tværsektorielt samarbejde: Dette punkt er overhalet af sundhedsreformen og medfører aktuelt ingen nye tiltag.

Bilag

- Skema over besluttede indsatser under Rammeaftalen 2025-2026

Beslutning

Det blev bemærket at mødet i Dialogforum blev aflyst. Ellers ingen bemærkninger.

Bilag

9588c9b5-3ebd-4854-94eb-6bc7bdbbcc0c.pdf

Punkt 6: Drøftelse af proces for Rammeaftale 27/28

Baggrund

I Bekendtgørelse om rammeaftaler m.v. på socialområdet og på det almene ældreboligområde fastslås det i § 1. at Kommunalbestyrelserne i regionen og regionsrådet hvert andet år indgår en rammeaftale om faglig udvikling, styring og koordinering af de kommunale og regionale tilbud. Den nugældende Rammeaftale for Syddanmark gælder for 2025-2026 og skal således fornyes i 2026 og gælde for årene 2027-2028.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- drøfter mulighederne for hvilken proces der skal være for Rammeaftale 2027-2028.
- beslutter hvilken proces der skal planlægges for Rammeaftale 2027-2028

Sagsfremstilling

Kommunerne i Syddanmark skal i 2026 vedtage en Rammetale for årene 2027-2028, og Socialdirektørforum skal drøfte og beslutte hvilken proces der ønskes for Rammeaftale 2027-2028. Processen for den kommende rammeaftale kan tage udgangspunkt i flere forskellige hensyn og efter forskellige modeller, som beskrives nedenfor:

1. At videreføre den nuværende aftale for 2025-2026.

Ved udarbejdelsen af Rammeaftale 2023-2024 var der en politisk proces med henblik på input til rammeaftalen. På baggrund af processen blev det besluttet at viderefører indsatserne fra Rammeaftale 2021-2022. En videreførelse af den nuværende rammeaftale ville f.eks. kunne ske ved, at de politiske udvalg kommer med input til justeringer af den nuværende aftale.

Fordel ved denne model: En forlængelse af den nuværende rammeaftale vil skabe mulighed for, at der kan arbejdes med alle indsatser i den nuværende aftale, og at arbejdet kan ske i tilstrækkelig grad. Det vurderes at flere af indsatserne vil skulle strækkes over en længere periode, specielt indsatserne under Indsatsområde 3 Botilbudskapacitet og Økonomisk styring.

Ulempe ved denne model: Hvis den nuværende aftale videreføres, så vil det der ikke bliver indarbejdet potentielle nye indsatser.

2. At indhente skriftlige input til rammeaftalen

I forbindelse med processen med formulering af Rammeaftale 2025-2026 blev det besluttet, at de politiske udvalg på det sociale område skulle give skriftlige input til rammeaftalen. Det blev i samme ombæring besluttet, at handikaprådene skulle inddrages, således at kommuner skulle indarbejde input fra deres lokale handikapråd og fremsende fælles input til rammeaftalen.

Fordel ved denne model: Ved at vælge denne model sikres det at de lokale udvalg og handikapråd får muligheden for bidrage til rammeaftalen.

Ulempe ved denne model: Rammeaftalen kan blive for bred og overordnet, hvilket kan medføre flere indsatser end der realistisk kan arbejdes med og derved kan det skabe skuffelse hos afsenderne af forslagene.

3. At afholde en temadag/workshop for de politisk udvalg.

I forlængelse af processen med Rammeaftale 2023-2024 blev det besluttet at de politiske udvalg på det sociale område skulle inviteres til at deltage i en temadag, med fokus på det samarbejde der foregår på tværs af kommuner og Region Syddanmark under rammeaftalesamarbejdet. Temadagen tog i dette tilfælde udgangspunkt i den vedtagne rammeaftale, og de politiske udvalg havde på temadagen ikke mulighed for at komme med inputs til den skrevne rammetale. En mulighed kunne være at afholde en sådan dag som kickstart til en ny rammeaftale.

Fordel ved denne model: Ved at vælge denne model sikres der politisk opbakning og ejerskab til indsatserne i Rammeaftale 2027-2028.

Ulempe ved denne model: Temadagen vil skulle afholdes primo 2025, på dette tidspunkt er det ny tiltrådte byråd, hvor fokus formodentlig vil være på deres lokale opstart.

Forretningsudvalgets anbefaling

Forretningsudvalget har på deres seneste møde d. 5. september valgt at anbefale følgende proces:

- Videreførelse af nuværende rammeaftale
- Justering af nuværende indsatser f.eks. fjerne det som ikke længere vurderes relevant og tilføje eventuelle nye handlinger (bl.a. jf. punktet om fælleskommunale principper).
- Sikre politisk involvering: Udover den formelle godkendelse i alle byråd, foreslås afholdt en kickstart workshop primo 2027, hvor udvalgsmedlemmerne deltager. Workshopen tager udgangspunkt i den vedtagne rammeaftale,

med fokus på hvordan den kan udmøntes. Det kan gøde jorden for politisk opbakning til indsatserne, herunder f.eks. fælles principper eller lignende.

Beslutning

Der var bred enighed om at store dele af den nuværende Rammeaftale kan videreføres ind i den nye. Den kommende Rammeaftale kan derfor udarbejdes med udgangspunkt i den nuværende med relevante justeringer. Der blev foreslået en fælles kick-off og politisk onboarding med informationsmateriale fra KL. Fokus skal være på relevante eksisterende indsatser, arbejdsgruppernes arbejde og fælleskommunale principper.

Punkt 7: Sag fra Middelfart vedr. punkt 4 i styringsaftalen

Baggrund

Middelfart Kommune har orienteret om en ændring i botilbudskapaciteten på Skovbakken, Center for specialiserede indsatser. Ændringen omfatter lukning af Hus 1 med i alt 9 pladser. I henhold til Rammeaftalens bilag 4 skal Socialdirektørforum tage stilling til, om der skal udarbejdes en fælleskommunal høring i forbindelse med lukningen.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- Drøfter hvorvidt der skal laves en fælleskommunal høring

Sagsfremstilling

Begrundelse for ændringen

Den 11. august 2025 besluttede Middelfart Byråd at lukke Hus 1 på Skovbakken, hvilket indebærer en reduktion på 9 pladser. Baggrunden er væsentlige udfordringer med rekruttering og fastholdelse af kvalificerede medarbejdere. Skovbakken har siden 2024 arbejdet med et flerårigt kvalitetsprogram i samarbejde med Socialtilsynet, men implementeringen er hindret af manglende stabil bemanning. De største udfordringer med kvalitet og trivsel er konstateret i Hus 1. For at sikre kvalitet og kontinuitet i den daglige støtte og pleje vurderes det nødvendigt at nedlægge Hus 1.

Ændringens konsekvenser

- Pladser: 9 pladser nedlægges.
- Borgere: De berørte borgere skal flytte til andre tilbud, enten plejehjemslignende eller botilbud, evt. i andre kommuner.
- Medarbejdere: Der reduceres ca. 14 stillinger, men da der aktuelt er ca. 13 vakante stillinger på Skovbakken, forventes ingen afskedigelser.
- Økonomi: Kommunen arbejder på, at ændringen bliver omkostningsneutral. Men der må forventes en takststigning i det færre pladser skal dække evt. fællesomkostninger. Den præcise påvirkning kendes endnu ikke.
- Serviceniveau: For de tilbageværende borgere forventes serviceniveauet at blive stabiliseret eller forbedret som følge af mere stabil bemanning og bedre mulighed for faglig kvalitet.

Proces og orientering

Socialdirektørforum skal tage stilling til, om ændringen udløser en fælleskommunal høring, jf. Rammeaftalens bilag 4. Uanset beslutning skal alle kommuner i Region Syddanmark samt eventuelle andre brugerkommuner orienteres om lukningen. Tidspunkt for ændringen Beslutningen blev truffet i Middelfart Byråd den 11. august 2025. Flytning af borgere forventes gennemført i løbet af det halve år efter beslutningen.

Bilag:

1. Skabelon udfyldt af Middelfart Kommune

Beslutning

Der blev redegjort for den igangværende lukning i Brenderup som følge af tilsyn og rekrutteringsudfordringer. Det blev drøftet, hvordan kommunikation omkring lukninger, udvidelser og ændringer på tværs af kommunerne kan styrkes, da møder i Socialdirektørforum er sjældne, og beslutningsprocesser internt i kommunerne ofte er lukkede. Der blev påpeget behov for fælles indsats omkring rekruttering, og det blev nævnt, at et early-warning notat fra Økonomisk arbejdsgruppe og fokus på kvalificerede medarbejdere i 2026 (jf. Rammeaftalen) kan understøtte dette. Kommunikation vedr. ændringer skal på som et dagsordenspunkt til næste møde i SDF. Lukningen fra Middelfart blev taget til efterretning.

Bilag

Skabelon-til-aendringer-i-kapacitet-i-Rammeaftaleperioden-og-mellem-Rammeaftaleperioder.docx

Punkt 8: Social- og Boligstyrelsens behandling af CU vedr. udviklingshæmmede med dom

Baggrund

Der er kommet en tilbagemelding ift. den centrale udmelding vedr. borgere med udviklingshæmning og dom fra Social- og Boligstyrelsen, som umiddelbart imødekommer kommunernes løsningsforslag i afrapporteringen sendt til styrelsen ultimo december 2024.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- drøfter orienteringen og tager denne til efterretning

Sagsfremstilling

Landets kommuner har i 2024 udarbejdet en afrapportering på den centrale udmelding vedr. borgere med udviklingshæmning og dom. Den centrale udmelding udsprang af et øget pres på Kofoedsminde grundet en kontinuerlig stigning i målgruppen dertil over de senere år.

I kommunernes afrapportering blev det klart, at løsningen med et vestdansk tilbud a la Kofoedsminde, som Social- og Boligstyrelsen lagde op til, ville koste omkring 250 mio. kr. i etablering. Derfor kom kommunerne med et forslag, som indebar andre løsninger til en betydelig lavere pris, men samtidig med den ønskede kvalitet og fleksibilitet.

Social- og Boligstyrelsen har pr. 21.08.25 sendt svar derpå (vedhæftet som bilag 1). Heraf ses det, at styrelsen i stedet for etablering af en ny vestdansk sikret institution a la Kofoedsminde, som den centrale udmelding lagde op til, bakker op om kommunernes forslag. I svaret fra Social- og Boligstyrelsen kan det ses, at afrapporteringen ligeledes har været behandlet i Det Faglige Råd, som anerkender arbejdet i kommunernes afrapportering samt bakker op om kommunernes forslag til alternativ til det af Social- og Boligstyrelsen foreslåede byggeri af en stor vestdansk institution med sikrede pladser (a la Kofoedsminde).

Forløbet med den centrale udmelding har været langt. Social- og Boligstyrelsen udsendte den første udmelding tilbage i 2020 på baggrund af en bekymring for kommunernes forsyningsforpligtelse over for målgruppen. I 2024 blev der fulgt op med en fornyet central udmelding, og det er denne proces, der nu har resulteret i, at styrelsen har godtaget kommunernes samlede afrapportering. Social- og Boligstyrelsen efterspørger dog en handle- og implementeringsplan fra kommunerne ift. at underbygge forskellige aspekter af forslaget. Der arbejdes på denne plan i de fælleskommunale sekretariater.

Generelt arbejdes der videre med flere elementer fra afrapporteringen, herunder:

- Øget fokus på udslusning fra Kofoedsminde
- Øge kapacitet af sikrede pladser på Kofoedsminde
- Etableringen af åbne § 108-pladser til borgere med domstypen
- Fokus på den faglige kvalitet på Kofoedsminde
- Udarbejdelse af faglige retningslinjer til kommunerne ift. udslusning af borgere fra Kofoedsminde
- Ændring af takstfinansiering af borgere med domstypen 2 placeret på sikrede pladser på Kofoedsminde
- Fokus på borgere i varetægtsurrogat

Ovenstående understøtter alt sammen det kommunale bud på en løsning vedr. Kofoedsminde. Der vil med afsæt i ovenstående løbende ske justeringer, og der vil løbende være fokus på arbejdet via opdateringer på Kofoedsmindes kapacitet, udbygningsplaner osv. Det vil forhåbentlig sikre, at vi får realistiske og gode løsninger for de pågældende borgere på Kofoedsminde.

Bilag:

- Social- og Boligstyrelsens behandling af den kommunale afrapportering

Beslutning

Orienteringen blev taget til efterretning.

Bilag

Social- og Boligstyrelsens behandling af den kommunale afrapportering.pdf

Punkt 9: Drøftelse vedrørende proces for revidering af samarbejdsaftale for borgere med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik

Baggrund

I 2023 blev det besluttet at regionener skulle oprette og tilbyde en integreret dobbeltdiagnosebehandling for at sikre en mere sammenhængende og helhedsorienteret behandling for mennesker som både har en psykisk lidelse og samtidig en rusmiddelproblematik. I Syddanmark blev der på den baggrund nedsat en tværsektorielle referencegruppe for revidering af samarbejdsaftale for borgere med psykisk lidelse og samtidig rusmiddelproblematik.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

1. Godkender at FLOR's forslag til monitorering af borgere med dobbeltdiagnose anvendes i alle kommuner
2. Godkender at behovet for bedre information til både borgere og fagpersoner om de regionale tilbud rejses i Strategisk Sundhedsstyregruppe
3. Godkender at centrale dele af det tværregionale notat om principper for koordineret behandling indgår i den kommende revidering af samarbejdsaftalen

Sagsfremstilling

Danske Regioner og KL blev med Økonomiaftalen for 2023 enige om, at der er behov for at sikre en mere sammenhængende og helhedsorienteret behandling for mennesker, der har brug for behandling af både psykisk lidelse og samtidigt rusmiddelbrug (dobbeltdiagnose). Der er således indgået aftale om et regionalt integreret dobbeltdiagnosetilbud med trinvis ibrugtagning fra 1. september 2024 med følgende indfasningsplan:

- Målgruppe 1 visiteres til det regionale tilbud fra 1. september 2024. Gruppen består af personer, der kun modtager psykiatrisk behandling, men er registreret med et rusmiddelbrug. Dvs. det er personer, der allerede har et behandlingsforløb i Psykiatrien, men ikke får behandling for deres rusmiddelbrug.
- Målgruppe 2 visiteres til det regionale tilbud fra 1. juli 2025. Gruppen består af personer, der er i aktuel behandling for både rusmiddelbrug og psykisk lidelse. Dvs. det er personer, der allerede har et behandlingsforløb i Psykiatrien og et samtidigt behandlingsforløb i kommunerne for rusmiddelproblematik.
- Målgruppe 3 visiteres til det regionale tilbud fra 1. juli 2026. Gruppen består af personer, der kun er i rusmiddelbehandling, men er kendt med samtidig psykiatrisk problematik. Dvs. det er personer, der allerede har et behandlingsforløb i kommunerne for rusmiddelproblematik, men ikke får behandling for deres psykiske lidelse. Målgruppen er ved fuld indfasning estimeret til 9.245 personer på landsplan. I forbindelse med implementering af målgruppe 2 har den tværsektorielle referencegruppe revideret samarbejdsaftalen. Ved revideringen afdækkede referencegruppen behovet for en mere ensartet monitorering af det kommunale rusmiddelområde.

Anbefaling

Den kommunale medformand og kontaktdirektør har drøftet indstillingerne til indeværende sag, og anbefaler at man i de syddanske kommuner har en fælles tilgang til monitorering og registrering. Monitoreringen kan fortælle os noget om udviklingen, og tallene kan ligeledes bruges i andre sammenhænge, som f.eks. at bringe videre til KL. På den baggrund anbefales det, at FLOR's forslag til monitorering af borgere med dobbeltdiagnose anvendes i alle kommuner (bilag).

Derudover har der været drøftet en problemstilling vedr. informationsniveauet om de nye regionale tilbud til målgruppen. Der ønskes et højere informationsniveau. Det anbefales derfor, at Socialdirektørforum bakker op om at videreføre denne problemstilling, så en fælles tilgang til kommunikation og vidensdeling løftes op til Strategisk Sundhedsstyregruppe, hvor kommuner, regionshuset samt alle de syddanske sygehuse, er repræsenteret.

Afslutningsvis er der blevet udviklet et notat (bilag) fra en tværregional gruppe, med et regionalt bud på principper for koordineret dobbeltdiagnosebehandling. KL har deltaget i udarbejdelsen af dette notat, men notatet bærer stadig præg af manglen på kommunale indspark. Det anbefales derfor at drøftelsen løftes videre ind i Koordinationsforum, samt at Socialdirektørforum ikke godkender notatet, men i stedet anbefaler at de centrale, og brugbare, elementer fra notatet arbejdes videre med i regi af den kommende revidering af samarbejdsaftalen for den tværsektorielle referencegruppe for dobbeltdiagnosetilbud.

Beslutning

Indstilling 3 udgår af sagen på baggrund af en misforståelse om hvem der har udarbejdet sagen I sagen står der KL, men det er Region Hovedstaden. Socialdirektørforum ønsker ikke at vedtage principnotatet som Hovedstaden har udarbejdet. Kommunerne i Socialdirektørforum ønsker at fastholde den allerede vedtagne samarbejdsaftale.

Derudover godkendes indstilling 1 og 2.

Bilag

Principper for koordineret dobbeltdiagnosebehandling.pdf

FLOR inspiration - Monitorering borgere med dobbeltdiagnose.pdf

Punkt 10: Afdækning af behov for udvidelse af pladser

Baggrund

Region Syddanmark oplever stigende efterspørgsel på botilbudspladser med mulighed for skærmning samt behov for udredningspladser til voksne med autisme, udviklingshæmning og komplekse problemstillinger. Regionen har forsøgt at tilpasse sig det stigende behov, men det kan ikke altid lykkedes, og derfor har det været nødvendigt at benytte private tilbud til målgruppen.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- beslutter om Region Syddanmark skal gå videre med et oplæg vedr. udvidelse af pladser med særlige muligheder for skærmning og udredningspladser

Sagsfremstilling

Region Syddanmark oplever løbende efterspørgsel på botilbudspladser, hvor det skal være muligt med en betydelig skærmning af borgeren for at imødekomme borgerens behov bedst muligt. Der opleves særligt en efterspørgsel ift. følgende to målgrupper på voksenområdet:

- Voksne med autismspektrumforstyrrelser, ofte med komorbiditet eller udadreagerende adfærd
- Voksne med udviklingshæmning der har en dom.

Region Syddanmark har igennem årene udviklet og tilpasset nuværende fysiske rammer for at imødekomme denne efterspørgsel, men det er ikke muligt i fuldt omfang grundet de komplekse behov, der i nogle sager skal tages hensyn til. Derfor sker det løbende, at Region Syddanmark afviser disse former for henvendelser, og kommunerne må i stedet blandt andet anvende private aktører for at finde et tilbud.

Herudover har flere kommuner, i dialogen vedr. matchning af borgere til de regionale tilbud, givet udtryk for en interesse i, at Region Syddanmark kan tilbyde udredningspladser til voksne med problematikker, der formodes at være inden for autismeområdet koblet med eventuelle andre diagnoser eller udadreagerende adfærd. Der skal være tale om §107 pladser. Under opholdet skal der laves en udredning og nærmere afklaring af, hvad den enkelte borgers udfordringer består i og forslag til, hvordan disse kan imødekommes bedst muligt i det videre forløb.

På baggrund af dialog mellem Mette Heidemann og Christian Schacht-Magnussen lægges der op til en første afsøgning af, hvorvidt Socialdirektørforum ønsker, at Region Syddanmark ser nærmere på mulighederne for at udvide pladsantallet på følgende områder:

- Botilbud til voksne med udviklingshæmning der har fået en dom, særligt med fokus på pladser med mulighed for skærmning
- Botilbud til voksne med autismspektrumforstyrrelser, særligt med fokus på pladser med mulighed for skærmning
- Udredningspladser til borgere med problematikker inden for autismeområdet

Et eventuelt oplæg skal forelægges Socialdirektørforum for endelig beslutning om, hvorvidt de konkrete projekter skal sættes i gang. Det kan i et sådan oplæg overvejes at lave et samlet nyt tilbud, da der i en række af de komplekse sager inden for disse målgrupper ses en komorbiditet med både udviklingshæmning og autismediagnose.

På nuværende tidspunkt har Region Syddanmark botilbud til voksne med autisme i Fredericia, Middelfart, Ringe og Kværndrup og botilbud til voksne med udviklingshæmning og dom i Otterup, Rødding og Ribe.

Beslutning

Der blev drøftet behovet for pladser med særlige muligheder for skærmning og udredning, særligt for komplekse og udadreagerende borgere. Regionen oplever, at kompleksiteten af målgruppen ofte medfører anvendelse af dyre private tilbud, og der efterspørges akut- og udredningspladser for at understøtte passende forløb. Flere deltagere fremhævede udfordringer med at finde tilbud, herunder på ældreområdet. Der var bred enighed om opbakning til at Region Syddanmark går videre med projektet.

Punkt 11: Årsrapport 2024 for Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark og Det kriminalpræventive tilsyn

Baggrund

Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark og Det kriminalpræventive tilsyn har udgivet deres årsrapport, som beskrives i følgende.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Samrådet afgiver vejledende udtalelser til anklagemyndigheder og statsadvokaturer om retsfølger for udviklingshæmmede lovovertrædere, og det kriminalpræventive tilsyn har til formål at understøtte, at de udviklingshæmmede, der har fået dom, overholder dommens vilkår, ikke begår ny kriminalitet, samt sætte en positiv udvikling i gang for borgeren.

Der har i 2024 været behandlet 247 sager i Samrådet, mens der pr. 31. december 2024 er 223 borgere i tilsyn. Det er et lille fald i antal sager behandlet i Samrådet forhold til 2023. Ændringerne er primært relateret til sager vedrørende nye kriminelle forhold, der forelægges fra Anklagemyndighederne, idet antallet af kontrolsagerne fra Statsadvokaten må betegnes som status quo. Dette synes at bekræfte antagelsen om, at sagsantallet er ved at stabilisere sig på et relativt fast niveau. Der er en lille stigning i antallet af udviklingshæmmede borgere i tilsyn, hvoraf langt de fleste er idømt en domstype 4 (tilsyn med mulighed for administrativ anbringelse). Fordelingen på kriminalitetstype efter hovedkriminaliteten svarer nogenlunde til tidligere år, og det er fortsat voldskriminalitet, der udgør den største andel, herunder særligt vold/trussel om vold mod offentlige medarbejdere. I årsrapporten beskrives specifikke problematikker, der udfordrer indsatsene til domfældte. Det drejer sig blandt andet om øget kompleksitet og ændring af målgruppen, der kalder på udvikling af yderligere socialpædagogiske metoder og tilgange samt ændrede fysiske rammer, kapacitetsudfordringer for så vidt angår relevante botilbud, lange sagsbehandlingstider hos anklagemyndigheder og domstole samt udfordringer med at finde relevant seksualvejledning og indsatser i forhold til misbrug. Det er ikke nye problematikker, men der ses fortsat ingen gode løsninger.

Samrådet er finansieret af kommunerne i Syddanmark; i 2024 med 1,17 kr. pr. indbygger. I forhold til det kriminalpræventive tilsyn betaler kommunerne for den konkrete borger, der føres tilsyn med. Der er også i 2024 afholdt informations- og samarbejds møde i flere kommuner, og på baggrund af de gode erfaringer opretholdes dette tiltag. Samarbejdet med kommuner, politi, statsadvokaturer og botilbud har efter samrådssekretariatets vurdering også i 2024 været fuldt tilfredsstillende for Samrådets og de tilsynsførendes arbejde, ligesom samarbejdspartnerne generelt giver udtryk for at værdsætte Samrådets og tilsynets opgaveløsning og højt specialiserede viden.

Bilag

- Årsrapport 2024 for Samrådet for udviklingshæmmede lovovertrædere i Syddanmark og Det kriminalpræventive tilsyn.

Beslutning

Socialdirektørforum tog orienteringen til efterretning.

Bilag

Samrådets årsrapport 2024.pdf

Punkt 12: Orientering om repræsentanter til workshop om tilbudsportalen

Baggrund

KL har ønsket at finde syddanske repræsentanter til en workshop om Tilbudsportalen. Udpegningen har været sendt til Strategisk arbejdsgruppe.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- tager orienteringen til efterretning

Sagsfremstilling

Sekretariatet har modtaget en henvendelse fra KL, som ønsker at finde repræsentanter til en workshop, der skal afdække, hvordan Tilbudsportalen bedst kan leve op til kommunernes mål for portalen og løse de nuværende udfordringer. Det skyldes, at Tilbudsportalen skal i udbud i 2027, hvilket giver mulighed for at komme med forslag til ændringer.

Målet er at workshoppen samler kommunernes stemme og gør KL stærkere ift. at varetage kommunernes interesse overfor Social- og boligministeriet. KL skriver således at vi kan deltage med op til 5 personer. De ser gerne at personerne kommer med forskellige baggrunde og roller i forbindelse med deres brug af Tilbudsportalen, så workshoppen er bredest muligt repræsenteret. De vil derfor gerne både have socialrådgivere, faglige koordinatore/teammledere, tilbud/udfører og data/analysekonsulenter med.

Udpegningen er sendt til Strategisk arbejdsgruppe, som har udpeget følgende repræsentanter til arbejdsgruppen:

1. Helle Wraje, teamleder, Aabenraa Kommune
2. Britt Kristensen, leder, Fredericia Kommune
3. Nadja Hedegaard, Socialfaglig konsulent, Esbjerg Kommune.

Beslutning

Der blev påpeget at der mangler en kontraktforhandler i listen over repræsentanter, hvoraf Siggie W. Christoffersen vil melde en kontraktforhandler ind til sekretariatet.

Punkt 13: Orientering om projekt: Tidlig opsporing starter, når vi samarbejder om sundhed

Baggrund

Der igangsættes et nyt projekt om tidlig opsporing hos udsatte borgere i oktober 2025. Projektet omhandler undervisning af kommunale medarbejdere, så de bedre og hurtigere kan opspore tegn på somatisk sygdom. Projektet er gratis for kommunerne, da det finansieres af programmet ”Tidlig opsporing af kræft – jo før jo bedre”.

Indstilling

Det indstilles, at Socialdirektørforum:

- Tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Borgere med alvorlig psykisk sygdom lever i gennemsnit 15–20 år kortere end baggrundsbefolkningen. Den væsentligste årsag til denne overdødelighed er somatisk sygdom. I Region Syddanmark er der i dag ansat 11 socialsygeplejersker, som arbejder på tværs af psykiatri og somatik. De yder håndholdt støtte i behandlingsforløb og bidrager til koordinering mellem sektorer. Socialsygeplejerskerne møder typisk borgerne efter, de er kommet ind i sundhedssystemet.

Til gengæld er medarbejdere på sociale tilbud ofte blandt de første, der får kendskab til borgernes fysiske helbredsmæssige udfordringer. Ved at klæde disse medarbejdere på til at opdage og reagere på symptomer på alvorlig somatisk sygdom, fx kræft, kan vi styrke borgernes mulighed for tidligere behandling og bedre forløb.

I Region Sjælland er der udviklet et materiale til kompetenceudvikling på sociale tilbud. Materialet hedder ”Tænk somatikken med” (se bilag 1), og stiller skarpt på de barrierer, der kan være for at opdage og reagere på fysisk sygdom, når psykisk sygdom/udsathed eller misbrug skygger. Materialet er evalueret positivt af VIVE. Materialet tilpasses og udbygges i projektet med et særligt fokus på alarmsymptomer på kræft. Projektet finansieres af programmet ”Tidlig opsporing af kræft – Jo før jo bedre” (se bilag 2).

Projektet forankres i SydKIP (regionens enhed til at understøtte kvalitet og efteruddannelse i praksissektoren i regionen). Med udgangspunkt i ”Tænk somatikken med” tilbydes undervisning af medarbejdere på en række sociale tilbud (typisk kommunale), med henblik på at medarbejderne får skærpet opmærksomhed på at understøtte borgerne i at reagere på fysiske symptomer, som kan være kræft. Undervisningen varetages af de lokalt (regionalt) forankrede socialsygeplejersker, som også udvælger de sociale tilbud via deres lokalkendskab og i samarbejde med lokale kontakter. På den baggrund skabes også grobund for et øget samarbejde og relationsdannelse. Projektet igangsættes i oktober 2025, og undervisningen planlægges gennemført i løbet af foråret 2026. Indsatsen er et gratis tilbud til kommunen/medarbejderne på de sociale tilbud.

Bilag:

1. Tænk somatikken med
2. Projektbeskrivelse

Beslutning

Socialdirektørforum tog orienteringen til efterretning.

Bilag

omtaensomatikkenmed.pdf

Projektbeskrivelse til Fælleskommunalt Socialekr.pdf